

Podpora povinného očkovanie mierne rastie

Bratislava, 21. decembra 2021 – Podpora povinného očkovania mierne narastá, respondentov, ktorí schvaľujú povinné očkovanie pre vybrané skupiny obyvateľstva je približne rovnako ako tých, ktorí toto opatrenie odmietajú. So súčasným lockdownom viac respondentov súhlasí ako nesúhlasí, ale plošné zatvorenie škôl podporuje iba o niečo viac ako tretina respondentov. S rozdávaním 300 (respektíve 200) eur pre zaočkovaných ľudí starších ako 60 rokov súhlasí približne tretina respondentov a nesúhlasí o niečo viac ako polovica respondentov. Tieto zistenia prináša kontinuálny prieskum postojov obyvateľov „Ako sa máte, Slovensko?“.

Projekt „Ako sa máte, Slovensko?“ dlhodobo sleduje postoje obyvateľov na Slovensku od začiatku prísnych karanténnych opatrení v marci 2020. Prieskumy iniciovali prieskumná spoločnosť MNFORCE, komunikačná agentúra Seesame v spolupráci so Sociologickým ústavom SAV a Ústavom výskumu sociálnej komunikácie SAV. Doteraz sme zrealizovali rozsiahle zisťovania šesťkrát v roku 2020 a šesťkrát v roku 2021.

Dvanásť vlna výskumu „Ako sa máte, Slovensko?“ prebehla v období 12.12. až 16.12.2021. V tomto období na Slovensku platil lockdown spojený s núdzovým stavom a zákazom vychádzania. Od 10. decembra bol lockdown zmiernený a boli otvorené všetky obchody pre očkovaných a ľudí, ktorí COVID-19 prekonali. Naopak, druhý stupeň základných škôl, stredné školy a gymnáziá na celom Slovensku prešiel od 13. 12. na dištančné vzdelávanie a bolo ohlásené predĺženie vianočných prázdnin (začali sa už 18. decembra). Počet pacientov v nemocniciach kulminoval a epidemiologická situácia sa po vrchole tretej vlny na prelome novembra a decembra začala veľmi mierne zlepšovať. Prebiehalo očkovanie všetkých vekových skupín treťou dávkou vakcíny proti koronavírusu.

Podpora povinného očkovania mierne rastie

Za povinné očkovanie pre všetkých, ktorým to umožňuje zdravotný stav je 38,9% respondentov, odmieta ho 52,1% respondentov (a 9% respondentov nevie túto otázku posúdiť). Podpora takéhoto všeobecného povinného očkovania mierne narastá (z júlových 31,2% na decembrových 38,9%, pozri tabuľku č.1) Väčšina už zaočkovaných respondentov takéto povinné očkovanie schvaľuje (57,7%) a podobne väčšinovo schvaľujú takéto opatrenie i vysokoškolsky vzdelaní respondenti (52%).

Za povinné očkovanie pre vybrané skupiny obyvateľstva (napr.: ľudia nad 65 rokov, zdravotníci, zamestnanci DSS, policajti, učitelia a pod.) je 46% respondentov, odmieta ho 45,8% respondentov (a 13,2% respondentov nevie túto otázku posúdiť). Podpora takéhoto očkovania vybraných skupín obyvateľstva tiež mierne narastá (z júlových 42,3% na decembrových 46%, pozri tabuľku č.1). Viac ako dve tretiny (67,9%) už zaočkovaných respondentov takéto povinné očkovanie pre vybrané skupiny obyvateľov schvaľuje a podobne väčšinovo schvaľujú takéto opatrenie i vysokoškolsky vzdelaní respondenti (62%). Povinné očkovanie vybraných skupín obyvateľstva väčšinovo schvaľujú voliči politických strán Progresívne Slovensko (90,2%), OĽANO (80%), SaS (71,8%) a Sme rodina (50,8%) a pomerne veľkú podporu má i medzi voličmi Hlas-SD (44,6%).

Tabuľka č.1: Myslíte si, že očkovanie proti koronavírusu by malo byť povinné? (Zrátané odpovede „rozhodne áno“ a „áno“).

	júl	október	december
Očkovanie by malo byť povinné pre všetkých, ktorým to umožňuje zdravotný stav	31,2	34,9	38,9
Očkovanie by malo byť povinné pre vybrané skupiny obyvateľstva (napr.: ľudia nad 65 rokov, zdravotníci, zamestnanci DSS, policajti, učitelia a pod.)	42,3	42,4	46

Povinné očkovanie je o niečo málo preferovanejšie ako lockdown

Na otázku „Vláda po veľkom náraste prípadov ochorenia a preplnení nemocníc zaviedla na Slovensku lockdown. Súhlasíte s takýmto opatrením?“ odpovedalo „rozhodne súhlasím“ prípadne „súhlasím“ 47,3% respondentov. So súčasným lockdownom naopak nesúhlasí alebo rozhodne nesúhlasí 43,3% respondentov a 9,4% respondentov sa nevie vyjadriť.

Plošné zatvorenie škôl v súčasnej situácii podporuje 34,5% respondentov, proti je 44,7% respondentov a 20,8% túto otázku nevie posúdiť.

Až 52% respondentov sa však domnieva, že štát kontroluje súčasné epidemiologické opatrenia nedostatočne (zrátané odpovede 6 až 10 na škále 1 – dostatočne, 10 – nedostatočne). Respondenti tiež odpovedali na dilemu, keď si mali vybrať z dvoch možností ako zmierniť zdravotné dôsledky epidémie. Lockdown (zatvorená väčšina obchodov, škôl, zákaz vychádzania s minimom výnimiek) si vybralo 28,1% respondentov a o niečo viac respondentov zvolilo povinnosť opakovaného očkovania najohrozenejších skupín obyvateľstva – 31,9%. Najväčšia skupina respondentov však na takúto dilemu nechcela či nevedela odpovedať (40%).

Motivátory k očkovaniu

S odmeňovaním zaočkovaných ľudí starších ako 60 rokov sumou 200, respektíve 300 Eur súhlasí 32,9% respondentov a naopak nesúhlasí s ním 52,5%. Odpovedať na túto otázku nevie 14,6% respondentov.

Nezaočkovaných respondentov sme sa pýtali, ako by sa rozhodli, ak by boli postavení pred voľbu: zaplatiť pokutu 300 Euro, alebo si v prípade hospitalizácie s ochorením COVID-19 hradiť časť nákladov za pobyt v nemocnici do výšky 1500 Euro. Väčšina nezaočkovaných respondentov (50,6%) by zvolila zaplatenie 300 eurovej pokuty a iba 21,4% respondentov by radšej chcela uhradiť časť liečebných nákladov. Až 28% nezaočkovaných respondentov by sa však pri nutnosti volil z týchto dvoch alternatív radšej dalo zaočkovať (pričom z nezaočkovaných a doteraz nerozhodnutých respondentov by to bolo až 61,9% a medzi odmietajúcimi očkovanie iba 17,3%).

Nezaočkovaných respondentov sme sa tiež pýtali, či by možnosť odškodnenia za prípadné nežiaduce účinky vakcín proti ochoreniu COVID-19 zmenila ich súčasný postoj k očkovaniu. 71,7% nezaočkovaných by takáto možnosť odškodnenia nepresvedčila k očkovaniu. Naopak u 28,3% nezaočkovaných respondentov by takáto možnosť odškodnenia zmenila ich súčasný postoj k očkovaniu, pričom medzi nerozhodnutými by zmenilo názor až 56,2% a medzi odmietajúcimi očkovanie 19,4%.

„Podpora povinného očkovania v populácii mierne narastá a povinné očkovanie pre vybrané skupiny obyvateľstva už väčšinou schvaľujú voliči všetkých vládnych strán. Zdá sa však, že

pri prípadnom povinnom očkovaní by jeho úspešnosť ovplyvňovali i zvolené sankcie. Väčšina nezaočkovaných deklaruje, že by radšej zaplatila prípadnú 300 Eurovú pokutu ako sa dala zaočkovať. – dodáva Robert Klobucký zo Sociologického ústavu SAV.

Poznámky

Použité výskumy:

Ako sa máte, Slovensko?, Júl 2021, MNFORCE, Seesame, SÚ SAV a ÚVSK SAV, 15. 7 – 20. 7. 2021, N=1000

Ako sa máte, Slovensko?, Október 2021, MNFORCE, Seesame, SÚ SAV a ÚVSK SAV, 5.10. – 10.10.2021, N=1000

Ako sa máte, Slovensko?, December 2021, MNFORCE, Seesame, SÚ SAV a ÚVSK SAV, 12.12. – 16.12.2021, N=1000

Použitý výskum je reprezentatívny pre online populáciu Slovenska.

Dáta zo série výskumov „Ako sa máte, Slovensko?“ budú dlhodobo k dispozícii odbornej verejnosti v Slovenskom archíve sociálnych dát (<http://sasd.sav.sk>). Kľúčové zistenia sú tiež k dispozícii na stránke <https://www.akosamateslovensko.sk/> .

Kontakt pre médiá

Michaela Lukovičová

0907627189

Lukovicova@seesame.com